

i afrontar aquests temps tan difícils en molts àmbits, també en l'econòmic. Els promotors de la iniciativa han convidat els comerciants de Calonge i Sant Antoni a sumar-s'hi, i projecten fer extensiva la invitació als sectors corresponents d'altres poblacions del litoral gironí central, com Palafrugell, Begur, Pals, Torroella de Montgrí i l'Estartit. L'objectiu és fer campanyes coordinades i aprofitar els punts forts de cada destinació, i oferir així una visió d'oferta de conjunt. Que els sectors econòmics es moguin i no ho deixin tot a l'atzar o a l'acció de les administracions és positiu i demostra la talla empresarial de la comarca. Si dos sectors tan estratègics com el turístic i el comercial treballen conjuntament i traspassen límits municipals seran més forts, sens dubte, i projectaran una imatge dinàmica i actual.

EL GIRONÈS

Text i foto > **DANI VIVERN**

Ni les magnòlies | El darrer Nadal —passat amb més pena que glòria— potser va tenir alguna cosa de positiu, al capdavant: menys despeses inútils; menys galindaines decoratives d'oportunitat dubtosa i de mal gust assegurat. Això sí: a la Font de la Pól-vora algú reclamava llumetes de Nadal i acusava el Consistori de no haver-ne posat al barri per motius polítics espuris, en comptes de reconèixer que els talls de llum sovintejats sí que són un problema, i no precisament culpa de l'Ajuntament. També hi ha hagut retallada de fartaneres i de trobades familiars no sempre plàcides, i menys avets sacrificats inútilment. Per cert, a Girona s'ha decretat la tala d'espècies invasores, sobretot «a les zones urbanes properes als rius». El temporal Glòria ja en va fer neteja fa un any, i potser seria assenyat deixar la serra per a més endavant, vist que els arbres —de fora o autòctons— ajuden a retenir els marges. I, pel que fa als «arbres exòtics de carrers i places amb alt potencial invasor» —com els qualifica el regidor de Sostenibilitat—, no se'ls veu de moment cap indicatiu de sedició punible amb tala. Al contrari: caldria evitar el mal costum de tallar els exemplars ja crescutets per plantar-ne de nous, es-

quifits, que trigaran anys a fer ombra. Sí que s'ha hagut d'actuar, però, al pati de les Magnòlies de la Generalitat: un d'aquests venerables exemplars va haver de ser abatut —ja era mort— no fa gaire. Tenia cent quaranta anys. Ni les magnòlies no s'han escapat de la ma-lastrugança.

>> *Un jove exemplar de magnòlia en substitueix un altre que era més que centenari, al pati de la Generalitat a Girona.*

Extravagàncies | En aquest país nostre costa trobar actituds, decisions o activitats objectivament qualificables d'extravagants, perquè ja tot és assumible, assimilable i digerible com a «normal» sense gaires deliberacions. Però d'extravagàncies, n'hi ha. Per exemple, alguns funcionaris han estat fent teletreball a casa seva durant mesos, no se'ls ha facilitat cap mitjà telemàtic per fer-ho, i han estat cobrant com si treballessin; també és extravagant el contrast entre el rigor en la capacitat per fer celebracions cristianes i la gel-laba ampla amb què se n'han permès —i se'n permeten— en altres credos (vegeu Salt); o, en el camp «artístic», algunes obres a la cartellera del Temporada Alta que responen més al fet d'anar «alt de baranes» que a l'art dramàtic. Potser és que el món va massa de pressa darrerament, i tot és virtual, distant, *multi-*, *post-* i fugisser. Potser sí que el futur serà una aplicació general del que es va veure, a principis de desembre, al Maker Faire Girona. La Politècnica de la Universitat de Girona i el laboratori d'inclusió social digital SokoTech hi van presentar de manera virtual les experiències de vint-i-set creadors, investigadors i experts locals i estrangers en camps tan diversos com la robòtica, l'espai, la moda, l'alimentació i la biotecnologia. En aquest darrer camp, tot esforç és bo, per més extravagant que pugui semblar.

Propostes de futur (si n'hi ha) | A menys que el virus es converteixi per sempre en part del paisatge, caldria anar pensant què farem amb un sector que a Girona havia tocat el cel en els darrers anys: l'hoteleria i la restauració. No n'hi haurà prou d'obrir com si res no hagués passat. Perquè han passat moltes coses: tancament de negocis i comerços, petits i no tan petits; molta gent a l'atur (un 27 % més a la tardor, respecte a les xifres del 2019); pèrdua de liquiditat i d'estalvis... Caldrà capgirar molts costums, vicis i mancances administratives. Per exemple, ja hi ha veus que reclamen l'aplicació, d'una vegada, dels horaris a què ens hem adaptat a causa de la pandèmia. Doncs no estaria gens malament que, quan tornin a venir els nostres estimats *guiris*, puguin dinar a les dotze, anar de botigues a les dues, sopar a les vuit i no tocar-nos, a les dues de la matinada, allò que no sona.

EL PLA DE L'ESTANY

Text i foto > **XAVI XARGAY**

Botigues | A Banyoles —i suposo que arreu— hi ha dos tipus d'historiadors: aquells que publiquen moltíssim sobre tota mena de temes, amb esperit divulgatiu (depèn de la supèrbia de cadascun, es veuen com a autors de l'obra definitiva) i aquells que publiquen a poc a poc, però els llibres que treuen aprofundeixen al màxim possible en els temes.

>> *Josep Grabuleda amb un exemplar de Botigues de Banyoles als estudis de l'emissora municipal. (Foto: RÀDIO BANYOLES)*

L'arxiver municipal de Banyoles, Josep Grabuleda, és un d'aquests historiadors rigorosos, profunds i definitius. Ho ha demostrat moltes vegades, i ara

hi torna amb el llibre *Botigues de Banyoles*. En aquesta ocasió ha treballat amb Anton Maria Rigau, que ha recuperat arxius fotogràfics de comerços locals i n'ha fet una selecció. Rigau ens té acostumats a llibres excel·lents sobre els fotògrafs banyolins, col·lecció a la qual s'afegeix aquest llibre. Grabuleda hi explica, amb més de set-centes imatges, la història de dos-cents quinze comerços. Segur que l'impertinent del meu nebot dirà que «Banyoles serà botiguera o no serà».

Disseny | Cal parlar de l'estudi de disseny gràfic Enserio. Ha guanyat un Laus de bronze en la categoria d'identitat corporativa en petita empresa, i un Laus de plata en senyalística. El treball premiat és un projecte integral de renovació de la imatge corporativa a la farmàcia Gratacós Nadal de Besalú (Ui! M'acabo de passar de comarca! O és que Besalú i Banyoles no són de la mateixa comarca?). La proposta de senyalística ha estat definida pel jurat com a «enginyosa, econòmica i modular». Pel que fa al Laus de bronze en la categoria d'identitat corporativa de petita empresa, el jurat va valorar-ne la capacitat «d'experimentar amb un símbol que semblava intocable per crear una imatge exclusiva i innovadora». En aquest cas, l'estudi juga amb el símbol dels farmacèutics, una creu de Malta —d'origen medieval, com el poble de Besalú—, i investiga altres creus medievals per dissenyar una imatge pròpia per a la farmàcia. Amb aquests dos, l'estudi ha guanyat ja quinze premis Laus durant la seva trajectòria.

EL RIPOLLÈS

Text i foto > EUSEBI PUIGDEMUNT

Tres blocs diferenciats | Malauradament, l'ombra de la COVID-19 continua planant sobre aquesta crònica de la comarca del Ripollès, per bé que acompanyada d'altres notícies més positives. Per això aquest escrit està dividit en tres blocs diferenciats: el referent a la pandèmia, el dedicat als actes ludicoculturals i, finalment, el d'un perfil més socioeconòmic. En el primer bloc, hem de dir que a la comarca l'índex del risc de rebrot era realment molt alt, de més de quatre-cents, en el mo-

ment de redactar aquestes línies. Com a mostra preocupant d'això, l'Hospital Comarcal de Campdevàrol, el de referència per al Ripollès, es va constituir en centre COVID, cosa que significa que només admestia l'ingrés de pacients afectats per coronavirus, i els pacients que tenia ingressats afectats per altres patologies, els va reallotjar en altres centres hospitalaris propers, com ara els d'Olot o Vic. Però no tot són males notícies, afortunadament: el poblet de Toses era un dels cinc micropobles de Girona inexpugnables al coronavirus, amb zero casos d'infectats.

Oci i cultura | En el segon bloc, el ludicocultural, hem de referenciar que la Fundació MAP, amb seu a Ripoll, va presentar el llibre commemoratiu del seu mig segle de vida en un acte sobri en el qual va assistir el conseller de Treball, Afers Socials i Famílies, Chakir El Homrani.

Sense deixar la capital comarcal, el pessebre monumental que cada any construeixen Joan Monmany i Antoni Colomé al Museu Etnogràfic de Ripoll no va faltar per Nadal, per bé que en un format molt més reduït per evitar aglomeracions. S'hi representen pràcticament tots els pobles de la comarca, i el Nadal passat va arribar a la trenta-unena edició. A Sant Joan de les Abadesses van fer una exposició de pessebres i d'arbres de Nadal als aparadors de les botigues del poble per intentar reanimar el comerç al mateix temps que tornar la il·lusió de celebrar aquestes festes. De signe ben diferent va ser l'exposició sobre «El pas del temps» a la vila de Camprodon, que es va poder visitar al monestir de Sant Pere i va estar patrocinada per l'Ajuntament.

Pel que respecta a fires i mercats nadalencs, lamentem que la Fira de la Puríssima de Camprodon, per les circumstàncies sanitàries del moment, no es pogués celebrar, amb tot el que això va comportar per al comerç del poble; en canvi, sí que tant a Sant Joan de les Abadesses (Mercat de Nadal) com a Campdevàrol (Fira de Nadal al mig del mercat setmanal, però) i Ripoll (Mercat dels Encants amb productes nadalencs) van poder dur a terme les fires o mercats previstos, bé que en formats adaptats a les noves circumstàncies. La COVID-19 no va ser un obstacle per impedir portar a diferents cims

de la comarca els pessebres que diferents associacions cada any hi col·loquen, com ara les de Pardines, Ripoll o Sant Joan de les Abadesses.

Com a novetat cultural, la cinquena edició del Som Cultura va adoptar un format híbrid, en què el component virtual va tenir un paper destacat en molts dels actes i va permetre, ni que fos virtualment, apropar el públic a la cultura del Ripollès.

>> El monestir de Ripoll, il·luminat.

Cotrebball i coliving | En el terreny socioeconòmic, dues iniciatives ben meritòries: la primera es tracta d'un nou espai de cotrebball a Ripoll, la Qperativa, amb l'objectiu de crear empresa i feina a més a més d'ajudar persones emprenedores que vulguin tirar endavant les seves iniciatives. La segona té la seu a la vila de les Abadesses, més concretament a la masia La Forcarà, i es tracta d'una iniciativa d'habitatge compartit (*coliving*) que pretén oferir l'oportunitat de viure en un entorn rural, compartir l'experiència i poder-hi treballar virtualment, i els interessats només han d'aportar el seu granet de sorra per fer de la masia el lloc idoni per desenvolupar els seus projectes. A banda d'això, el conseller de Treball, Afers Socials i Família, Chakir El Homrani, va anunciar el dia 4 de desembre passat una inversió de més de 170.000 euros per a projectes de transformació digital i nous models de negoci per a tres associacions empresarials i comercials de la comarca.

LA CERDANYA

Text i foto > SANDRA ADAM

IV Jornades d'Estudis Comarcals de Cerdanya 2020 | El mes de novembre del 2020 no es van poder celebrar les IV Jornades d'Estudis Comarcals de Cerdanya. Es tracta d'un esdeveniment important per a tots aquells que